

Αθήνα, 27 Μαρτίου 2023

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων

Θέμα: «Για πόσο ακόμη θα βάζει πλάτη η κυβέρνηση στην αισχροκέρδεια στα καύσιμα, σε βάρος επιχειρήσεων και καταναλωτών;»

Αναμφίβολα, ο κλάδος των πετρελαιοειδών, λόγω της διασύνδεσής του με το σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων, έχει βαρύνουσα σημασία για την ελληνική οικονομία αλλά και για τους τελικούς καταναλωτές. Το κόστος των καυσίμων επηρεάζει καθοριστικά το σύνολο της οικονομίας. Εδώ και πολλούς μήνες όμως, η Ελλάδα συγκαταλέγεται στις ακριβότερες ευρωπαϊκές χώρες στις τιμές των υγρών καυσίμων (απλή αμόλυβδη βενζίνη και πετρέλαιο κίνησης), όπως καταδεικνύουν τα επίσημα στοιχεία της Eurostat και όπως επισημαίνει και η Επιτροπή Ανταγωνισμού.

Η αυξημένη ζήτηση μετά την καραντίνα σε συνδυασμό με την έναρξη του πολέμου στην Ουκρανία οδήγησαν σε εκτίναξη των διεθνών τιμών του πετρελαίου το προηγούμενο διάστημα. Ενώ όμως από τον Ιούνιο του 2022 ξεκίνησε μια σταδιακή αποκλιμάκωση των διεθνών τιμών, η σημαντική αυτή μείωση δεν αντανακλάται στις τελικές τιμές των υγρών καυσίμων στην χώρα μας. Έτσι η τιμή της αμόλυβδης 95 οκτανίων «σκαρφάλωσε» σχεδόν στα 2 ευρώ (1,977 ευρώ στις 09.09.22 και 1,999 ευρώ στις 07.10.22) όταν η διεθνής τιμή του αργού πετρελαίου βρισκόταν στα 80,12 και 85,36 δολάρια το βαρέλι στις 01.09 και στις 01.10 του 2022 αντίστοιχα και παραμένει σε υψηλά επίπεδα περί τα 1,9 ευρώ (1,908 ευρώ στις 10.03 και 1,896 ευρώ στις 20.03.23) παρόλο που η διεθνής τιμή του πετρελαίου σημειώνει αισθητή πτώση, στα 69,15 δολάρια στις 01.03 και στα 65,66 δολάρια στις 20.03.23. Σύμφωνα δε με την τελευταία εβδομαδιαία αναφορά της Eurostat (13.03.2023) η Ελλάδα βρίσκεται στην τρίτη υψηλότερη θέση στην ΕΕ των 27, μετά την Δανία και την Γαλλία, ως προς την τιμή μετά φόρων της αμόλυβδης 95 οκτανίων.

Το 2018 όταν αντίστοιχα οι τιμές πετρελαίου βρίσκονταν στα ίδια επίπεδα με αυτά του Μαρτίου 2023 (73,68 δολάρια στις 01.06.2018 και 69,65 δολάρια στις 01.10.18), η τελική τιμή της βενζίνης ήταν εμφανώς χαμηλότερη (1,65 ευρώ στις

08.06.18 και 1,66 στις 05.10.18). Δεδομένου ότι κατά το διάστημα αυτό δεν έχει επέλθει μεταβολή ως προς την φορολογική επιβάρυνση του τελικού προϊόντος είναι σαφές ότι υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις αισχροκέρδειας στην αγορά πετρελαιοειδών.

Για αυτό άλλωστε η Επιτροπή Ανταγωνισμού εκκίνησε στις 22 Μαρτίου 2022 έρευνα για την αγορά υγρών καυσίμων και για το χρονικό διάστημα Οκτώβριος 2019 – Απρίλιος 2022. Από τα πολύ πρώιμα ευρήματα της έρευνας διαπιστώθηκαν σημαντικές ενδείξεις για την ύπαρξη του φαινομένου ασυμμετρικής προσαρμογής στη διαμόρφωση των τελικών τιμών των καυσίμων (τιμές αντλίας), ιδιαίτερα για την βενζίνη 95 οκτανίων και το πετρέλαιο θέρμανσης, καθώς και ενδείξεις αύξησης του περιθωρίου κέρδους στα διάφορα στάδια της αξιακής αλυσίδας, ενώ το τελικό πόρισμα της ανάλυσης, μιλάει ξεκάθαρα για την ύπαρξη ασυμμετρίας και για τα τρία προϊόντα (αμόλυβδη βενζίνη, πετρέλαιο κίνησης, πετρέλαιο θέρμανσης) και στα τρία στάδια της αλυσίδας παραγωγής και διάθεσης (διύλιση, εμπορία, λιανική διάθεση). Όπως σημειώνει η Ανεξάρτητη Αρχή, η ύπαρξη ασυμμετρίας στη μετακύλιση των τιμών των καυσίμων στην Ελλάδα οδηγεί σε απώλεια μέρους του πλεονάσματος του καταναλωτή, καθώς ο καταναλωτής πληρώνει παραπάνω από το ποσό που θα πλήρωνε πραγματικά απουσία του εν λόγω φαινομένου.

Βάσει δε του παραπάνω πορίσματος, η Επιτροπή Ανταγωνισμού έλαβε στις 28 Νοεμβρίου 2022 κατά πλειοψηφία απόφαση περί εκκίνησης της διαδικασίας κανονιστικής παρέμβασης προκειμένου να αξιολογήσει εάν επικρατούν συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού στα τρία στάδια παραγωγής και διανομής (διύλιση, εμπορία και λιανική διάθεση) των προϊόντων (αμόλυβδης βενζίνης, πετρελαίου κίνησης, πετρελαίου θέρμανσης) στην ελληνική αγορά.

Ειδικότερα ως προς τις συνθήκες ανταγωνισμού, η Ανεξάρτητη Αρχή επισημαίνει ότι παρατηρούνται προκαταρκτικώς, μεταξύ άλλων, τα εξής:

1. Σημαντική αύξηση του κύκλου εργασιών και δεικτών κερδοφορίας των επιχειρήσεων διύλισης και χονδρικής εμπορίας το εξεταζόμενο διάστημα.
2. Εκ πρώτης όψεως, ιδιαίτερα αυξημένο περιθώριο κέρδους των εταιριών διύλισης το 2022 (σχεδόν διπλασιάζεται σε σχέση με το 2021)
3. Αύξηση του περιθωρίου διύλισης όπως υπολογίζεται από τις εταιρίες παρά τις επιμέρους διακυμάνσεις που έλαβαν χώρα σε ορισμένες περιπτώσεις
4. Εντόνως πτωτική πορεία των μέσων τιμών χονδρικής και στα τρία υπό ανάλυση προϊόντα κατά τα διαστήματα των περιοριστικών μέτρων του 2020 με αλλαγή σε ανοδική τροχιά από τον Ιούνιο 2020 και έπειτα, καταγράφοντας έντονα ανοδική τάση από τις αρχές του 2022 και μετά
5. Αντίστοιχη τάση κατέγραψαν και οι μέσες λιανικές τιμές και των τριών προϊόντων. Ομοίως, οι τιμές πώλησης προς τη χονδρική αγορά (αφαιρούμενων εκπτώσεων και πιστώσεων) ακολουθούν αντίστοιχη πορεία καταγράφοντας ανοδική τάση από τα μέσα του 2020 και μετά, ενώ παρατηρείται πολύ μεγάλη ταύτιση τιμών μεταξύ των δύο εταιριών διύλισης τόσο ως προς την αμόλυβδη βενζίνη 95 οκτανίων όσο και ως προς το πετρέλαιο κίνησης.

Επειδή, η Ελλάδα έχει εδώ και μήνες από τις υψηλότερες τιμές καυσίμων σε ολόκληρη την ΕΕ και το υψηλότερο κόστος καυσίμων με όρους αγοραστικής δύναμης μακράν του δεύτερου σε ολόκληρη την Ευρώπη

Επειδή, τα πετρελαιοειδή προϊόντα όπως η αμόλυβδη, το πετρέλαιο θέρμανσης και το πετρέλαιο κίνησης αποτελούν βασικά αγαθά πρώτης ανάγκης

Επειδή, υπάρχουν πλέον βάσιμες ενδείξεις για μη λειτουργία του ανταγωνισμού σε όλα τα στάδια παραγωγής και διανομής των καυσίμων

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Σκοπεύει να παρέμβει αποφασιστικά στην αγορά καυσίμων προκειμένου να αντιμετωπίσει φαινόμενα αισχροκέρδειας σε βάρος επιχειρήσεων και καταναλωτών;
2. Πόσοι έλεγχοι έχουν πραγματοποιηθεί σε όλη την αλυσίδα της αγοράς καυσίμων από την αρχή της ενεργειακής κρίσης έως σήμερα; Πόσα και τι ύψους πρόστιμα έχουν επιβληθεί;
3. Είναι ενήμερος για το πώς προχωράει η σχετική έρευνα της Επιτροπής Ανταγωνισμού και πώς σκοπεύει να αξιοποιήσει τα αποτελέσματά της;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Χαρίσης Αλέξανδρος (Αλέξης)

Αβραμάκης Ελευθέριος

Αλεξιάδης Τρύφων

Αναγνωστοπούλου Σία

Αραχωβίτης Σταύρος

Αυγέρη Θεοδώρα

Αυλωνίτης Αλέξανδρος

Βαρδάκης Σωκράτης

Βέττα Καλλιόπη

Γιαννούλης Χρήστος

Γκαρά Αναστασία

Δραγασάκης Ιωάννης

Δρίτσας Θεόδωρος

Ελευθεριάδου Σουλτάνα

Ζουράρις Κωνσταντίνος

Ηγουμενίδης Νικόλαος

Θραψανιώτης Εμμανουήλ

Καλαματιανός Διονύσιος

Κασιμάτη Νίνα

Κάτσης Μάριος

Καφαντάρη Χαρά

Κόκκαλης Βασίλειος

Κουρουμπλής Παναγιώτης

Λάππας Σπυρίδων

Μάλαμα Κυριακή

Μαμουλάκης Χαράλαμπος

Μάρκου Κωνσταντίνος

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μουζάλας Ιωάννης

Μπαλάφας Ιωάννης

Μπακαδήμα Φωτεινή

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Μπουρνούς Ιωάννης

Ξενογιαννακοπούλου Μαριλίζα

Παπαδόπουλος Αθανάσιος

Παπαηλιού Γεώργιος

Παπανάτσιου Αικατερίνη

Πέρκα Θεοπίστη

Πούλου Παναγιού

Σαρακιώτης Ιωάννης

Σκουρλέτης Παναγιώτης

Σκούφα Μπέττυ

Συρμαλένιος Νικόλαος

Τζούφη Μερόπη

Φάμελλος Σωκράτης

Φίλης Νικόλαος

Φωτίου Θεανώ

Χαρίτου Δημήτριος

Χατζηγιαννάκης Μιλτιάδης

Χρηστίδου Ραλλία

Ψυχογιός Γεώργιος